

Päästökauppa, taakanjako ja ilmastotoimien sosiaalirahasto

Outi Honkatukia

Ilmastoyksikön päällikkö

25.8.2021

Päästökauppaehdotus (kiinteät laitokset)

- Tavoite: 61% v. 2030 mennessä vrt 2005 taso, sis. merenkulku
- Soveltamisalaan asteittain 2023-2026 merenkulku, maantieteellinen kattavuus intra-EU, satamassaolo + 50% extra-EU
- Lineaarinen päästövähennyskerroin: 4,2%
- Päästökaton kertaleikkaus: 4,2%:n vähennyskerroin vuodesta 2021 (jos voimaantulo 2023 → leikkaus 117 Mt 2024) + katon ↑ 79Mt (merenkulun sisällyttäminen)
- Ilmaisjako: mm. EED:n energiakatselmusten tms. vastaavat päästövähennystoimien toimeenpano tai laitoksen ilmaisjako -25%. 2026 lähtien vertailuarvomutoksia & CBAM tuoteryhmien ilmaisjaon asteittainen poistuminen
- Markkinavakausvaranto: sisäänottoprosentti 24% myös 2023 jälkeen. Muut MSR muutokset ETS-ehdotuksella ml. soveltuminen myös meri- ja lentoliikenteeseen
- Osa huutokauppatulosta EU-budjettiin, jäsenmaiden huutokauppatulojen käyttö ilmastotoimiin
- Innovaatio- ja modernisaatorahastojen kasvattaminen. Innovaatorahaston uudet käyttökohteet. Modernisaatorahastosta ei tukea fossiilisten polttoaineiden investointeihin
- Voimaantulo 31.12.2023 mennessä?

Päästökauppaehdotus (tieliikenne + lämmitys)

- Erillinen tieliikenteen ja rakennusten erillislämmityksen päästökauppajärjestelmä; kohdistuisi näillä sektoreilla käytettäviin fossiilisiin polttoaineisiin ja näiden jakelijoihin
- Voimaan 2025, tietojen raportointi 2024 ja 2025, päästökauppa käynnistyisi 2026. Tavoite: 43% päästövähennys 2030 mennessä vrt 2005.
- Jäsenmaat saavat 2016-2018 ESR –keskiarvopäästöjä vastaavat osuudet huutokaupattavaksi. 1. vuonna huutokaupataan 130% (ylimäärä vähennetään kauden 2028-2030 huutokaupasta)
- Myönnettävien päästöoikeuksien määrä vähenee lineaarisesti 2026-2027 (alkupiste 2024, käytetään ESR tietoja ja LRF 5,15 %), 2028-2030 (alkupiste 2025, käytetään 2025-2026 MRV tietoja ja LRF:ää 5,43 %, jota tarvittaessa korjataan)
- Oma markkinavakausvaranto, oma hintavakausmekanismi
- 150 miljoonaa päästöoikeutta huutokaupataan Innovaatorahastoa varten
- **Huutokauppatulot:** Jäsenmaille sekä EU-budjettiin uutta ilmastotoimien sosiaalirahastoa varten. Huutokauppatulojen käytölle vaatimuksia.

Linkkejä muihin ehdotuksiin, mm. ilmastotoimien sosiaalirahasto, hiilitullimekanismi, taakanjako, merenkulun vaihtoehtoiset polttoaineet, energiatehokkuusdirektiivi, lentoliikenteen päästökauppa

Taakanjakoasetuksen muutosehdotukset

Tavoitteet

- Jotta vähintään -55 % 2030-tavoite saavutetaan, taakanjakosektorin päästövähennys -40 %
- Jäsenmaiden taakanjakovelvoitteiden haarukka välillä -10 % - 50 %. FI velvoite tiukimmassa ryhmässä (+ SE, LU, DK, DE).
- Velvoite määrittyy pääsääntöisesti BKT/asukas, kustannustehokkuus huomioitu rajoitetusti
- Tiukemmat tavoitteet voimaan 2023, vuotuisten päästökiintiöiden tarkastus 2025

Soveltamisala: liikenne, maatalous, rakennussektori, jätehuolto

- Uutta: tieliikenteen ja lämmitykselle oma päästökauppa; sektorit myös taakajakoasetuksessa 2030 asti

Kustannustehokkuutta joustoilla; pääsääntöisesti nykyiset joustot säilyvät

- Taakajakoasetuksen ja päästökaupan välinen ns. 'One off –jousto' tietyille korkean tavoitteen omaaville jäsenmaille pysyy (nousee vain Maltan osalta)
- Ns. maakohtainen LULUCF-jousto pysyy muutamien muutoksin
- Uutena joustona jäsenmaille vapaaehtoinen EU:n sisäinen varanto ylijäämänielujen käyttöön taakanjakosektorin velvoitteiden täyttämiseksi

Muut FF55-valmiuspaketin ehdotukset tukevat taakanjakosektorin tavoitteen saavuttamista

- mm. LULUCF, päästökauppadirektiivi, ajoneuvojen CO2 raja-arvoja koskevat esitykset

Ilmastotoimien sosiaalirahastoa koskeva ehdotus (1/2)

Tavoite

- Social Climate Fund -ehdotuksen tavoitteena vähentää erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin kotitalouksiin, mikroyrityksiin ja liikenteen käyttäjiin kohdistuvia uuden päästökaupan aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia
  - Mm. haja-asutusalueilla asuvat, öljylämmityksen käyttäjät, yksinhuoltajaperheet
- Käsittää 25 % tieliikenteen ja rakennusten erillislämmityksen päästökaupan ennakoituista tuotoista
- Sosiaalisen ilmastorahasto on ehdotuksen mukaan voimassa 2025-2032

Toiminta

- Jäsenvaltiot määrittävät toimenpiteet ja kohteet sosiaalirahaston käyttöä koskevassa suunnitelmassa (Social Climate Plan), yhdessä päivitetyn NECP:n kanssa 2024 puolivälissä
- Voivat olla mm. tukia, avustuksia tai investointeja: mm. energiatehokkuustoimia, rakennusten korjausrakentamista, investointeja, avustuksia vähä- ja nollapäästöiseen liikenteeseen

Ilmastotoimien sosiaalirahastoa koskeva ehdotus (2/2)

Rahastosta

- Koko 72,2 mrd. € → allokointi jäsenmaille laskentakaavan mukaan (mm. köyhyysriskin alla elävä väestö maaseudulla, BKTL ja jäsenmaan osuus kokonaispäästöistä)
- Jäsenmaat luovuttaisivat osan uuden päästökaupan huutokauppatuloiksi EU:lle omiksi varoiksi, jotka pääomitetaan → edellyttää muutoksia omia varoja koskevaan päätökseen
- Rahaston perustaminen vaatii muutoksia monivuotiseen rahoituskehykseen; 2021-2027 budjetin lisärahoitustarve 23,7 mrd. € rahaston toiminnan rahoittamiseen 2025-2027
- KOM ei vielä esitellyt ehdotuksia monivuotisen rahoituskehysten ja omia varoja koskevan päätöksen muuttamisesta

Suomelle 387 milj. € (0,54 %)

- 127 milj. € vuosille 2025-2027 ja 260 milj. € vuosille 2028-2032
- Maksatus sidotaan jäsenmaiden toimittamiin suunnitelmien tavoitteiden saavuttamiseen

Kiitos!

Outi Honkatukia

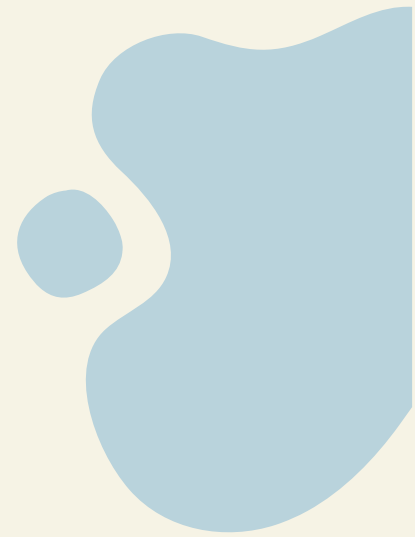
Twitter: @HonkatukiaOuti

Outi.Honkatukia@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

